

“ТАСДИҚЛАНГАН”
“XALQ SUG‘URTA” АЖ
Кузатув кенгашининг
2022 йил 09 декабрдаги
11/2022-сонли баёнига
1-илова

“XALQ SUG‘URTA”
АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ
2023 ЙИЛ УЧУН
БИЗНЕС-РЕЖАСИ

Тошкент – 2022 йил

М У Н Д А Р И Ж А

I. КИРИШ.....	3
1.1. “XALQ SUG‘URTA” АЖнинг умумий тавсифи.....	3
1.2. Жамиятнинг 2022 йил бизнес-режа бўйича кўрсаткичлари.....	3
1.3. Ўзбекистон Республикаси суғурта бозорининг ҳозирги ҳолати.....	5
II. ЖАМИЯТНИНГ 2023 ЙИЛ УЧУН МАҚСАД-ВАЗИФАЛАРИ.....	7
2.1. Мақсадлар ва устувор вазифалар.....	7
2.2. Суғурта фаолияти	8
2.3. Молиявий ва инвестицион фаолият.....	10
2.4. Тариф сиёсати ва хавфларни тақсимлаш стратегияси.....	11
2.5. Маркетинг сиёсати ва бизнесни ривожлантириш стратегияси.....	12
2.6. Минтақавий ва агентлик тармоғини жадал ривожлантиришни такомиллаштириш.....	14
2.7. Ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш.....	15
2.8. Жамият моддий-техник базасини янада такомиллаштириш.....	16
2.9. Кадрлар сиёсати, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш.....	17
2.10. Ходимларни ижтимоий ҳимоялаш.....	18
III. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР.....	19

I. КИРИШ

1.1. “XALQ SUG‘URTA” АЖнинг умумий тавсифи

1.	Тўлиқ ва қисқартирилган номи	“XALQ SUG‘URTA” акциядорлик жамияти; “XALQ SUG‘URTA” АЖ (кейинги ўринда – Жамият).
2.	Давлат рўйхатидан ўтказиш санаси ва рақами, Жамиятни юридик шахс сифатида рўйхатдан ўтказган орган	Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг 2011 йил 16 майдаги 1551-сонли (<i>рўйхатга олиш рақами 94</i>), 2014 йил 22 октябрь ва 2022 йил 04 февралда қайта рўйхатдан ўтказилган.
3.	Суғурта фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг лицензияси	СФ № 00242, 2019 йил 27 май.
4.	Молиявий ишончлилиқ рейтинг	“Ахбор Рейтинг” томонидан берилган “УзА+” “жуда юқори молиявий ишончлилиқ”.
5.	Юридик ва почта манзили	Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Шота Руставели кўчаси, 9-уй.
6.	Банк реквизитлари	Ўзбекистон Республикаси Акциядорлик тижорат Халқ банки Бош амалиёт бошқармаси, МФО: 01125, СТИР:207119228, Х/Р:20216000504915485001.
7.	Юридик шакли	Акциядорлик жамияти.
8.	Жамиятни бошқариш	Акциядорларнинг Умумий йиғилиши олий бошқарув органи ҳисобланади. Умумий бошқарув – Кузатув кенгаши. Ижрочи орган – Бош директор. Назорат қилувчи орган – Тафтиш комиссияси, Ички аудит хизмати.
9.	2022 йил 1 декабрь ҳолатига устав капиталининг ҳажми	45,0 миллиард сўм.
10.	Филиаллар сони	Жами 15 та, шу жумладан, Қорақалпоғистон Республикасида ва Тошкент шаҳрида ҳамда барча вилоятларда.
11.	Марказлар сони	Жами 23 та, Қорақалпоғистон Республикасида ва Тошкент шаҳрида ҳамда 11 та вилоятларда.

1.2. Жамиятнинг 2023 йил бизнес-режаси бўйича кўрсаткичлари.

“XALQ SUG‘URTA” АЖ ўз фаолиятини 2011 йил май ойидан бошлаб амалга ошириб келмоқда. Шу давр мобайнида Жамият республика суғурта бозорида рақобатбардошлигини исботлаб келмоқда ҳамда бу натижаларни янада юксалтириш учун етарли салоҳиятга эга.

Ўз фаолиятининг бошиданок Жамият мижозлар ва бизнес шериклар билан ишлашда замонавий ёндашувларни жорий этиш ва малакали мутахассислар гуруҳини шакллантириш мақсадида суғурта бозорига кириб келган.

Ушбу йўналишдаги комплекс чора-тадбирларнинг самарали амалга оширилиши учун 2023 йил фаолияти давомида қуйидаги молиявий кўрсаткичлар режалаштирилган:

- суғурта мукофотларининг ялпи йиғимини 60,0 млрд. сўмга етказиш;
- жами даромад – 87,72 млрд. сўмни ташкил этиши;
- жами харажат – 74,43 млрд. сўмни ташкил этиши;
- соф фойда – 11,2 млрд сўмни ташкил этиш режалаштирилган.

2022 йил натижаларига кўра Жамиятнинг Бизнес-режа ижроси кўрсаткичлари қуйидагиларни ташкил этган:

- суғурта мукофотлари ҳажми 9 ойлик режага нисбатан 66,0 фоизга бажарилган ва 34,1 млрд, сўмни ташкил этган;
- жами активлари йиллик режага нисбатан 106,0 фоизга бажарилган ва 137,5 млрд, сўмни ташкил этган;
- жами капитали 58,1 млрд, сўмни ташкил этган;
- суғурта захирасини 9 ойлик режага нисбатан 84,4 фоизга бажарилган ва 84,4 млрд, сўмни ташкил этган;
- соф фойда йиллик режага нисбатан 121,4 фоизга бажарилган ва 10,5 млрд, сўмни ташкил этган.

2022 йил 9 ойлик учун Бизнес-режанинг бажарилиши

(млн. сўмда)

№	Кўрсаткичлар номи	2022 йил режаси	2022 йил Факт	Ижроси (%)
1	Ялпи суғурта мукофоти	52 000,0	34 111,3	65,6
3	Суғурта захираларининг (ўсиш/камайиши)	16 915,0	14 268,3	84,4
4	Суғурта фаолиятининг бошқа даромадлари	1 480,0	123,2	9,1
5	Суғурта фаолиятининг даромади	36 565,0	19 966,2	54,6
6	Бошқа даромадлар	1 850,0	1 571,0	84,9
7	Молиявий фаолиятнинг даромади	16 300,0	13 889,2	85,2
8	Ялпи даромад	54 715,0	35 426,4	64,7
9	Огоҳлантириш чора-тадбирлари захираси	320,0	23,5	7,3
10	Суғурта копламалари	6 500,0	3 820,4	58,8

11	Суғурта агентлари тўловлари	5 800,0	2 172,9	37,5
12	Ижтимоий солиқ (12%)	3 100,0	1 401,6	45,2
13	Бино ижараси ва таъмирлаш харажатлари	930,0	656,6	70,6
14	Асосий восита ва номоддий активлар эскириши	640,0	672,5	105,1
15	Автотранспорт харажатлари	460,0	252,4	54,9
16	Хизмат кўрсатиш харажатлари	800,0	323,5	40,4
17	Хизмат сафари харажатлари	130,0	39,5	30,4
18	Бошқа харажатлар	3 415,0	1 361,4	39,9
19	Жами харажатлар	61 465,0	37 338,3	60,7
20	Солиқ тўлагунга қадар фойда	10 165,0	12 356,4	121,6
21	Фойда солиғи	1 524,8	1 869,7	122,6
22	Соф фойда	8 640,3	10 486,7	121,4

1.3. Ўзбекистон Республикаси суғурта бозорининг ҳозирги ҳолати.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар шароитида суғурта соҳаси муҳим рол ўйнайди. Бунинг сабаби, суғурта ишбилармонлик фаоллигини ривожлантиришни рағбатлантириши, инвестиция муҳитини яхшиланиши ва аҳолининг ижтимоий ҳимоясини таъминлашда алоҳида рол ўйнайди. Суғурта соҳасида олиб борилаётган ислохотлар туфайли бугунги кунда Республикада ушбу соҳа тез суръатлар билан ривожланмоқда. Асосий эътибор ички суғурта бозорини ислоҳ қилишга, суғурта қонунчилигини такомиллаштиришга, ушбу соҳани ривожлантириш учун қулай шарт-шароитларни яратишга тизимли ёндошишга қаратилмоқда.

Ислохотларнинг ҳозирги босқичида иқтисодиётнинг барқарор ўсишини таъминлашга, аҳоли ҳаётининг сифати ва даражасини оширишга йўналтирилган молиявий хизматларни фаол ривожлантириш республикада суғурта бозорининг ролини кучайтиришни ва суғурта воситаларини кенг қўллашни тақозо этмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг “Суғурта фаолияти тўғрисида”ги Қонуни (ЎРҚ-730-сон, 23.11.2021 йил) қабул қилинди. Қонунга асосан, суғурталовчилар (қайта суғурталовчилар) Акциядорлик жамияти шаклида ташкил этилиши белгилаб қўйилган.

Шу билан бирга, 2021 йил 23 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Суғурта бозорини рақамлаштириш ва ҳаёт суғуртаси соҳасини ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-5265-сон Қарори қабул қилинди.

Қарорга асосан, миллий суғурта бозорининг жадал ривожланишини таъминлаш, истеъмолчиларнинг суғурта бозорига бўлган ишончини ошириш, шунингдек, “Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили”да амалга оширишга оид давлат дастурида белгиланган вазифаларни бажариш мақсадида:

2023 йил 1 январдан бошлаб мажбурий суғуртанинг барча турлари бўйича суғурта полисларини қоғоз бланкаларда расмийлаштириш амалиёти бекор қилинади.

Суғурта шартномаларини Ягона ахборот тизими орқали расмийлаштириш суғурта ташкилотлари учун мажбурий ҳисобланади.

II. КОМПАНИЯНИНГ 2023 ЙИЛ УЧУН МАҚСАД ВА ВАЗИФАЛАРИ

2.1. Мақсадлар ва устувор йўналишлар.

Жамиятнинг 2023 йил учун Бизнес режасига “XALQ SUG'URTA” АЈнинг 2023 йил молиявий режаси илова қилинади ҳамда жамиятнинг 2023 йилдаги фаолиятининг асосий устувор йўналишлари қуйидагилардан иборат:

- Суғурта мукофотлари ҳажмини 60,0 млрд. сўмга етказиш;
- Жами активларини 2022 йилга нисбатан 8,4 млрд, сўмга ошириб, 149,0 млрд. сўмга етказиш;
- Устав капитални қўшимча 10,0 млрд. сўмга ошириш ва 55,0 млрд. сўмга етказиш;
- Суғурта захирасини 2022 йилга нисбатан 4,1 млрд, сўмга ошириб, 23,3 млрд. сўмга етказиш;
- Соф фойдани 2022 йил режасига нисбатан 1,2 млрд, сўмга ошириб, 11,2 млрд. сўмга етказиш;
- Капитал рентабеллигини 15 фоиздан кам бўлмаган миқдорда таъминлаш;
- Активлар рентабеллигини 6 фоиздан кам бўлмаган миқдорда таъминлаш;
- Жамият фаолиятини тартибга солувчи барча Низом, қоида, йўриқнома ва тартибларни инвентаризациядан ўтказиш ҳамда уларни такомиллаштириш;
- Ислон суғуртаси тизимини жорий қилиш масалаларини ўрганиш;
- Тижорат банклари ва микрокредит ташкилотлари билан «Е-полис» тизимида ишлашни йўлга қўйиш;
- Жамиятнинг расмий «веб-сайти»ни янгилаш;
- Республиканинг аҳолиси кўп ҳамда саноатлашган туманларида ҳудудий бўлинмалар тармоғини кенгайтириш;

Жамиятнинг умумий мақсадига эришиш учун ушбу бизнес-режа қуйидаги йўналишларда асосий вазифаларни белгилаб беради:

1. Суғурта фаолияти;
2. Молиявий ва инвестицион фаолият;
3. Тариф сиёсати ва хавфларни тақсимлаш стратегияси;
4. Маркетинг сиёсати ва бизнесни ривожлантириш стратегияси;
5. Минтақавий ва агентлик тармоғини жадал ривожлантиришни такомиллаштириш;
6. Ахборот-коммуникация технологиялари (ИТ)ни ривожлантириш;
7. Жамиятнинг моддий-техник базасини янада такомиллаштириш;
8. Кадрлар сиёсати, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ва ижтимоий ҳимоялаш *(вакант жойларни профессионал кадрлар билан бутлаш, ходимлар малакасини ошириш, ўқитиш ҳамда бўлимлараро ходимлар ротациясини ташкил этиш)*.

2.2. Суғурта фаолияти.

Устувор вазифалардан келиб чиққан ҳолда, 2023 йилда Жамият қуйидаги суғурта фаолиятини ривожлантиришни режалаштирмоқда:

1. Тадбиркорлик субъектлари ва мамлакат аҳолисига тақдим қилинаётган суғурта хизматларини янада ривожлантириш ва кенгайтириш. Жамият, Ўзбекистондаги етакчи суғурта Жамиятларидан бири бўлиб, суғурта бозорининг ушбу сегментида фаол қатнашмоқда ва 2023 йилда суғурта тушумларини орттириш орқали бозордаги ўз улушини кўпайтиришни режалаштирмоқда.

2. Банк сектори, кредит муассасалари ва лизинг компаниялари фаолиятида ва уларнинг мижозларига юқори сифатли суғурта ҳимоясини таъминлайдиган комплекс суғурта хизматларини тақдим этиш орқали суғурта муносабатларини ривожлантириш.

Тижорат банклари фаолиятини изчил либераллаштириш натижасида улар томонидан таклиф қилинаётган янги хизмат турлари жумладан, лизинг операциялари ва истеъмол кредитларининг турлари кўпайиб бормоқда. Бу борада Кредит ташкилотлари ва лизинг компанияларининг кенг тармоғи катта рол ўйнайди. Шу мақсадда Жамият улар билан яқин алоқаларни янада мустаҳкамлаш ва ўзаро ҳамкорликда ишлашни ривожлантириш.

Шу билан бирга, Банклар билан ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантириш мақсадида қуйидаги тадбирларни амалга ошириш режалаштирилмоқда:

АТИБ «Ипотека банк», АТБ «Асака банк», АТ «Ўзсаноатқурилишбанк», АТ «Ўзмиллийбанк», АКБ «Микрокредитбанк» ҳамда АТ «Агробанк» ва бошқа шу каби йирик банклар билан шерикчилик асосида, кредит қайтмаслик хатаридан суғурта қилиш тури бўйича ҳамкорлик қилиш ва бошқалар.

Ушбу тадбирларнинг натижаси ўлароқ 2023 йилда суғурта тушумлари улушини кескин орттиришга эришилади.

3. Янги инновацион суғурта маҳсулотларини жорий этиш ва талаб юқори бўлган анъанавий маҳсулотларни ривожлантириш орқали кўрсатилаётган суғурта хизматлари ҳажмларини, турларини кенгайтириш ва сифатини ошириш.

Ушбу йўналишда:

- «Аҳолини мол-мулкни суғурталаш»,
- «Бахтсиз ҳодисалардан суғурталаш»,
- «Хонадонларни комплекс суғурталаш»,
- мамлакат аҳолисининг чет элда бўлиш даврида «Саёҳатчиларни суғурта қилиш»,
- «Кредит олувчиларни бахтсиз ҳодисалардан суғурталаш»,
- «Чет элга чиқувчиларни суғурталаш» маҳсулотларини сотиш ҳамда ушбу суғурта турларини электрон полис кўринишида расмийлаштиришни йўлга қўйиш режалаштирилган.

4. Минтақавий суғуртани янада ривожлантириш. Мамлакатимиз ҳудудлари яъни вилоятлари иқтисодиёти кундан кунга ривожланиб, хорижий сармоядорларни жалб қилган ҳолда корхоналар ва бошқа объектларни барпо этиш ишлари изчил давом этмоқда. Жамиятда ушбу корхоналарга суғуртанинг жозибадор янги турларини таклиф қилиши орқали ўз фаолиятини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш режалаштирилган.

5. Жамиятнинг ташкилий тузилмасини ишлаб чиқиш ва ходимлар сонини оптималлаштириш ҳамда харажатларни қисқартириш.

6. Филиаллар таркибидаги бўлинмаларнинг номланишини ҳамда штат бирликларини ягона стандарт кўринишига келтириш.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, Жамиятнинг штатлар жадвалига ўзгартириш киритилиб, янги ташкилий тузилмага мослаштирилиши кўзда тутилган.

Суғурта фаолиятининг юқоридаги устувор йўналишларидан келиб чиққан ҳолда, 2023 йилда Жамият ушбу йўналишда қуйидаги асосий мақсадларни режалаштирмоқда:

- Жамият миллий рейтингини «узА+» (*тўлов қобилиятининг юқори даражаси*) «Барқарор» прогнози билан ушлаб туриш;
- Молиявий Ҳисоботлар Халқаро Стандартларига (МСФО) босқичма босқич ўтиш ва халқаро рейтинг Жамиятининг барқарор рейтингини олиш;
- маркетинг фаолиятини кенгайтириш;
- суғурта бизнеси жараёнларини ташкил қилишни такомиллаштириш;
- агентлик тармоғини ривожлантириш ва такомиллаштириш;

-худудий бўлинмаларнинг моддий-техник таъминоти янада ривожлантириш;

- ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш;
- ходимлар малакасини доимий равишда ошириб бориш.

2.3. Молиявий ва инвестицион фаолият.

2023 йил якуни бўйича Жамият қуйидаги молиявий кўрсаткичларга эришишни мақсад қилиб белгилаган:

- Жамият активларини 149,0 млрд. сўмга етказиш;
- Жамият жами даромадни 87,72 млрд. сўмга етказиш;
- Жамият жами харажатни 74,43 млрд. сўмга етказиш;
- соф фойдани 11,2 млрд. сўмга етказиш;
- инвестиция даромадларини 24,0 млрд. сўмга етказиш;

“XALQ SUG’URTA” AJ Устав капитали (*ҳозирги кунда 45,0 млрд. сўмда шакллантирилган*) 2023 йилда 1 майга қадар 55,0 млрд. сўмга етказиш.

2023 йил учун мўлжалланган даромад ва харажатлари кўрсаткичлари батафсил тавсифи иловада “XALQ SUG’URTA” АЖнинг 2023 йил учун молиявий режасида келтирилган (*«Молиявий режа» илова қилинади*).

2.4. Тариф сиёсати ва хавфларни тақсимлаш стратегияси.

Тариф сиёсатининг асосий мақсади-Жамият учун узлуксиз суғурта операцияларини амалга оширишда суғурталанганларнинг манфаатларини таъминлаш.

Суғурталаш ставкаларини аниқлаш суғуртанинг ҳар бир тури учун базавий тарифлар миқдорига ва қопланадиган хатарлар даражасига, шунингдек бошқа суғурта Жамиятларининг рақобатбардошлигини таҳлил қилишни ҳисобга олган ҳолда амалга оширилади. Суғурта мукофотлари ставкалари қопланадиган хатарларнинг тури ва ҳажмига, суғурта муддатига, лойиҳанинг республика иқтисодиёти учун аҳамиятига, қайта суғурта қилиш имкониятига ва бошқаларга қараб фарқ қилиши мумкин.

Жамият олиб борадиган хавфларни тақсимлаш стратегияси суғурта операцияларининг молиявий барқарорлигини таъминлаш ва сақлашга қаратилган.

Хавфларни тақсимлаш стратегияси қуйидагиларни ўз ичига олади:

- қайта суғурта Жамиятлари ўртасида келишилган шартлар асосида қабул қилинган суғурта қалтисликлари учун жавобгарликнинг Молия вазирлиги томонидан белгиланган меъёрларга асосан тақсимланиши;

- манфаатдор маҳаллий суғурта Жамиятлари билан йирик лойиҳаларни биргаликда суғурта қилиш;

- миллий ва хорижий қайта суғурта ва брокерлик Жамиятлари билан қайта суғурталаш соҳасида ҳамкорлик қилиш, қўшма суғурта фаолиятига янги шерикларни жалб қилиш тўғрисида шартномалар тузиш.

Шу муносабат билан қуйидаги устувор вазифаларни ҳал қилиш зарур:

- рақобат шароитларини ҳисобга олган ҳолда тариф ставкалари даражасини белгилаш тўғрисида қарор қабул қилишда мослашувчанликни таъминлаш;
- суғурталовчиларнинг асосий қисми учун суғурта ставкаларининг мавжудлигини таъминлаш;
- суғурта манфаатларини максимал даражада қондиришга қаратилган суғурта тўловининг доимий мутлақ қиймати билан суғурта мажбуриятлари ҳажмини кенгайтириш;
- суғурта операцияларининг рентабеллигини таъминлаш;
- Жамиятнинг маржасини (*даромадини*) ҳисобга олган ҳолда қабул қилинган хатарлар бўйича жавобгарликнинг тақсимланиши (*қайта суғурта қилиш*).

Шу билан бирга, суғурта бозорининг сўнгги йиллардаги фаолияти натижалари шуни кўрсатдики, заиф иштирокчилар бозорда суғурта хизматларига нархларни *демпинг* қилиб қўйишга ҳаракат қилмоқдалар, кучли бўлганлар эса хизмат кўрсатиш таркибий қисмининг мустаҳкамланиши, шунингдек, янги суғурта маҳсулотларини ишлаб чиқишда эҳтиёткорлик билан ёндашиш йўлини тутмоқдалар.

Мижоз учун курашда бир катор суғурталовчилар тарифларни барча оқилона чегаралардан пастга туширишга тайёр ва табиийки, бундай вазият суғурталовчиларнинг ишончилигига таъсир қилади. Яъни, арзон нарх тўғридан-тўғри суғурта хизматлари сифатини пасайтиради.

Арзон тарифларни амалга оширишда миждоз ҳақиқатда суғурта тўловисиз қолиши мумкин, чунки суғурталовчи шартнома шартларига мувофиқ қонуний равишда тўлашни рад этиши мумкин ёки суғурталовчида суғурта қопламасини тўлаш учун етарли маблағ бўлмаслиги мумкин.

Бошқа томондан, тижорат банклари суғурта шартномаси тарафи ҳам бўлиб, фойда олувчи бўлиб ишлайдилар ва миждоз сингари, ушбу мулкка зарар етказилган тақдирда, суғурта товонини ёки гаровга қўйилган мол-мулкни олиш имкониятидан маҳрум бўлиши мумкин.

Юқоридаги ҳолатлардан келиб чиқиб, Жамият бугунги кундаги суғурта бозорида барқарор ривожланиши ва рақобатбардош бўлиши учун, албатта бунда Жамият ўз миждозлари мулккий манфаатларини, ҳамкорликда ишлаётган тижорат банклари манфаатларини ҳамда Ягона иштирокчиси Халқ банкининг манфаатларини ҳимоя қилган ҳолда, Жамиятнинг тижорат банклари билан ҳамкорликда ишлашини давом эттириш ва кенгайтириш ниятида гаров эвазига берилган мол-мулкнинг суғурта қопламасини тўлаш шартларини стандартлаштиради, шунингдек, барча манфаатларга жавоб берадиган минимал талабларни белгилаш йўлини тутди.

2.5. Маркетинг сиёсати ва бизнесни ривожлантириш стратегияси.

Жамиятнинг ички ва ташқи бозорларга чиқишига маркетинг стратегиясини ишлаб чиқиш орқали эришиш кутилмоқда. Яъни, Жамият маркетинг стратегияси қуйидаги вазифаларни бажаришга асосланган:

1. Суғурта хизматларига талабнинг шаклланиши, бу талаб даражасининг кўтарилиши ва уни етказиб бериш даражасига яқинлаштириш мақсадида потенциал суғурталовчиларга таъсирини англатади. Ушбу функция мақсадли реклама орқали таъсир қилиш, суғурта хизматларига тарифларни табақалаштириш, суғурта шартномаларини тузиш бўйича бир қатор тадбирларни ўз ичига олади.

2. Суғурта хизматларининг юқори даражаси орқали мижознинг суғурта манфаатларини қондириш. Ушбу функция суғурта полисларини, шу жумладан интернет орқали сотишни ташкил етишни яхшилаш, мижозларга хизмат кўрсатишни яхшилаш, Жамият имиджи ва брендини янада тарғиб қилиш, мустаҳкамлаш мақсадида реклама қилиш учун маблағлар ажратишни ўз ичига олади.

3. Жамиятнинг бизнес-жараёнларини ўрганиш, таҳлил қилиш ва оптималлаштириш, шунингдек, мижозлар билан ишлаш самарадорлигини ошириш, суғурта бозорининг потенциал талаб ва имкониятларини ўрганиш, республика аҳолисининг демографик таркиби ва ўртача даромадлари, шунингдек, Ўзбекистонда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари томонидан ишлаб чиқарилган товарлар ва хизматлар улуши ўсиши тўғрисидаги маълумотларга асосланади.

Маркетинг тадқиқотлари, суғурта хизматларини илгари суриш стратегиясини ишлаб чиқиш қуйидаги босқичларда амалга оширилади:

- аҳолининг суғурта хизматларига бўлган эҳтиёжларини ўрганиш, статистик таҳлил қилиш учун тегишли маълумотлар базасини яратиш;
- аҳоли эҳтиёжларидан келиб чиққан ҳолда суғурта маҳсулотларини ишлаб чиқиш;
- суғурта маҳсулотларини жорий қилиш учун энг катта имкониятларга эга бўлган мавжуд ва потенциал ҳудудий бозорларни аниқлаш;

Белгиланган мақсадга эришиш учун Жамият рекламани маълум истеъмолчилар гуруҳларига (*жисмоний шахслар, кичик ва ўрта бизнес, кредит ташкилотлари, йирик саноат бирлашмалари, хорижий корхоналар, бюджет ташкилотлари ва бошқалар*) йўналтиришни кўпайтирган ҳолда реклама ва ахборот ишларини янада такомиллаштириш зарур.

Шу муносабат билан қуйидаги асосий йўналишларда реклама ишларини олиб бориш режалаштирилган:

а) Тасвир йўналиши (*Жамият имиджини шакллантириш ва аҳоли ўртасида Жамият хизматларидан хабардорликни ҳамда Жамиятга бўлган ишончини ошириш*):

- Жамиятнинг интернетдаги веб сайтини такомиллаштириш ва ушбу сайт орқали Жамият тўғрисидаги барча маълумотларни жумладан, Жамият тарихи, эришилган натижалар, мавжуд суғурта турлари ва класслари,

тузилган шартномалар сони, суғурта мукофотлари, суғурта мажбуриятлари, тўланган суғурта қопламалари, рейтинг кўрсаткичлари тўғрисида аниқ ва тўлиқ маълумотлар бериш;

- ташқи реклама расмларини жойлаштириш, офислар ташқи кўринишини мижозлар эътиборини жалб қилувчи реклама банерлар билан жиҳозлаш;

- ижтимоий тармоқларда (*facebook, telegram, instagram* ва ҳоказолар) реклама ишларини ривожлантириш, акциялар ташкиллаштириш, суғурта маҳсулотларини реклама қилиш ва бошқалар.

б) Корпоратив йўналиш (*юримдик мижозларни жалб қилиш*):

- мақсадли босма рекламани (*буклет*) тарқатиш;

- Жамиятнинг интернет веб сайти орқали фойдаланувчиларни Жамият билан ўзаро боғланишини ҳамда уларни мавжуд суғурта турлари, суғурта шартномаларини тузиш тартиблари, суғурта ҳодисаси содир бўлганда суғурта қопламалари бўйича аризалар бериш ва тўлов тартиблари каби маълумотлар билан таъминлаш, «Call centre»ни ташкил этиш;

- Жамият инвестиция маблағларини йўналтириш орқали молиявий институтлар ва эмитент компаниялар билан ўзаро ҳамкорликни кенгайтириш ҳамда янги мижозларни жалб қилиш;

- мижозларнинг маълум гуруҳига йўналтирилган такдимотларни ёки мақсадли акцияларни ташкил қилиш ёхуд Жамият логотипи туширилган эсдалик совғалари билан рағбатлантириш;

- мижозлар билан ҳамкорликда семинар ва конференцияларни ташкиллаштириш ёхуд иштирок этиш.

в) Чакана бизнес (*суғурта тизимида IT ролини ошириш*):

- суғуртанинг айрим турлари бўйича электрон полисларни (*«Е-полис»*) Жамиятнинг интернетдаги веб сайти орқали, мобил иловалар орқали расмийлаштириш механизмини жорий этиш;

2023 йилда маркетинг фаолиятининг умумий бюджети 500,0 млн. сўм миқдорида режалаштирилган (реклама ҳукуқи асосида оммавий ахборот востиларида Жамият фаолиятини ёритиш, Жамият логотипи туширилган реклама маҳсулотларини тайёрлаш, ижтимоий тармоқларда Жамият маҳсулотларини реклама қилишга кетадиган харажатлар, “XALQ SUG‘URTA” АЖ бурчакларини ташкил қилиш ва бошқалар).

2.6. Минтақавий ва агентлик тармоғини жадал ривожлантиришни такомиллаштириш.

Кўрсатилган хизматларни мавжуд ва потенциал мижозларга яқинлаштириш учун юқорида кўрсатилган Жамиятнинг мақсадларини ва бозорни қамраб олиш даражасини кенгайтиришни ҳисобга олган ҳолда, ҳудудий тармоқни қуйидагилар бўйича ривожлантириш зарур:

- республиканинг энг истиқболли минтақаларида суғурта марказларини очиш;

- Халқ банкининг кенг тармоқларидан фойдаланган ҳолда суғурта маҳсулотларини сотиш;
- қишлоқ жойларида суғурта салоҳиятини ривожлантириш;
- потенциал суғурталовчилар гавжум бўлган жойларда суғурта хизматлари учун савдо нуқталари тармоғини ташкил қилиш.
- меҳнат фаолияти кўрсаткичларига қараб иш ҳақиға нисбатан шаффоф дифференциал ёндашувни жорий этиш.

Миллий суғурта бозори ривожланишининг ҳозирги босқичида суғурта хизматлари сотувининг асосий тармоқларидан бири бўлган, электрон тижоратни ривожлантириш билан бирга суғурта агентларининг сонини ошириш ҳисобланади.

Агентлар билан ишлашни ташкил этиш тизимини янада такомиллаштириш қуйидаги асосий йўналишларда чора-тадбирларни амалга ошириш билан боғлиқ:

- якка тартибдаги тадбиркор сифатида ишлашнинг иқтисодий мақсадга мувофиқлиги масаласида катта даромад келтирадиган агентлар ўртасида тушунтириш ишларини олиб бориш, шунингдек, агентларни ишга бўлган салоҳиятини рағбатлантириш мақсадида улар ўртасида совринли акция тадбирларини жорий этиш;
- моддий компенсациянинг янада қулай шартлари туфайли жалб қилинган агентлар-жисмоний шахсларни иқтисодий рағбатлантириш;
- суғурта бозорида фаолият юритаётган суғурта Жамиятларининг муваффақиятли агентлари учун янада жозибадор иш шароитларини таъминлаш;
- ҳудудларда хизмат кўрсатишга ихтисослашган филиаллар тармоғи ривожланган корхона ва ташкилотлар билан агентлик битимлари имзолаш орқали ҳамкорликда ишлашни йўлга қўйиш;
- мобил суғурта шаҳобчаларини ташкиллаштириш;
- суғурта агентларини тайёрлаш, малакасини ошириш ишларини ташкиллаштириш.

2.7. Ахборот-коммуникация технологияларини (ИТ) ривожлантириш.

Замонавий ахборот технологияларидан кенг фойдаланиш ва Жамиятнинг самарадорлигини ошириш учун «ИТ»-технологияларини қуйидаги соҳаларда янада ривожлантириш зарур:

- Ҳисобот шакллари электрон шаклга ўтказиш, Жамият ягона базасига маълумотларни автоматик киритиш учун турли ташкилотларнинг online базаларига боғланиш орқали иш унумдорлигини ва самарадорлигини шакллантириш;

- Жамиятда МХХС асосида бухгалтерия ҳисоби юритилишини таъминлаш ва Жамиятнинг «Xalq Sug'urta online» дастурий таъминоти тизимини такомиллаштириб бориш;

- Замонавий «IT» технологияларидан фойдаланган ҳолда Жамият веб-сайтининг техник даражасини, ахборот таркибини яхшилаш ва Жамиятнинг веб-сайтига трафикни кўпайтириш;

- Сайтга ташриф буюрувчилар томонидан маълумотларни тез ва қулай равишда топиш учун қидирув тизимларининг талабларига веб-сайтни оптималлаштириш ва унинг навигациясини яхшилаш;

- Аҳолига электрон суғурта хизматлари кўрсатиш имкониятларини яратиш бўйича Жамият веб-сайтини такомиллаштириш.

- Жамият ва унинг хизматлари тўғрисида мақсадли сайтларга Жамиятнинг маълумотлари, «PR» ва реклама характеридаги нашрларни жойлаштириш орқали интернетда Жамият хизматларини реклама қилиш;

- Суғуртани автоматлаштириш, инвестиция фаолияти, суғурта даъволарини кўриб чиқиш жараёни, шунингдек ходимларни бошқариш, бизнес-жараёнларни бошқариш тизими, ҳужжат айланиши, режалар ва кўрсатмаларнинг бажарилишини назорат қилиш учун суғурта соҳасида кенг қамровли интеграциялашган ахборот тизимини ишлаб чиқиш ва жорий етиш;

- Бухгалтерия ҳисобининг жорий дастурини оптималлаштириш ва Жамият фаолиятини ҳар томонлама молиявий таҳлил қилиш ва бошқарувнинг самарали қарорларини қабул қилиш учун янги модулларни ишлаб чиқиш;

- Жамият филиал тармоғининг ишлашини «IT» қўллаб-қувватлаш, филиалларда уланиш тезлигини ошириш орқали Жамиятнинг корпоратив тармоғига кириш сифатини ошириш бўйича иш олиб бориш;

- Жамиятнинг ахборот хавфсизлигини таъминлаш бўйича тадбирларни ташкил қилиш;

- Жамият ходимларининг ахборот-коммуникация технологиялари бўйича малакасини ошириш.

Жамиятнинг расмий веб сайтини онлайн суғурта полисларини сотишга ихтисослаштириш бўйича такомиллаштириш, ижтимоий тармоқлар ҳамда мобил илова яратиш мақсадида 2023 йил Жамият томонидан «IT» ривожлантириш учун умумий бюджет 600,0 млн. сўм миқдорида режалаштирилган.

2.8. Жамият моддий-техник базасини янада такомиллаштириш.

Ушбу йўналишдаги ишнинг мақсади хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш, Жамиятда ходимларнинг меҳнат шароитини яхшилаш орқали уларнинг масъулиятини ошириш ҳамда иш унумдорлиги ва самарадорлигини пасайтирувчи омилларни бартараф этишга хизмат қилишдир. Ушбу вазифаларни амалга ошириш қуйидагилар билан боғлиқ:

- эскирган ва тўлиқ эскирган автотранспорт воситаларини сотиш;
- 2013 йилда ишлаб чиқарилган “Нексия 2 “давлат рақами 01/981 XCA,
- 2014 йилда ишлаб чиқарилган “Нексия 2 “давлат рақами 01/723 CEA,
- 2014 йилда ишлаб чиқарилган “Нексия 2 “давлат рақами 01/719 CEA,
- 2014 йилда ишлаб чиқарилган “Нексия 2 “давлат рақами 01/560 CEA,
- 2015 йилда ишлаб чиқарилган “Кобальт“ давлат рақами 01/813 VDA
- 2016 йилда ишлаб чиқарилган “Нексия 2 “ давлат рақами 01/328 JEA
- 2017 йилда ишлаб чиқарилган “Кобальт “ давлат рақами 01/625 ZEA
- 2017 йилда ишлаб чиқарилган “SPARK “ давлат рақами 01/681 ZEA
- 2017 йилда ишлаб чиқарилган “SPARK “ давлат рақами 01/682 ZEA
- 2017 йилда ишлаб чиқарилган “Нексия 2 “давлат рақами 01/697 CFA
- сотилган автотранспорт воситалари ўрнига янги 10 дона енгил автотранспорт воситалари сотиб олиш;
- маънан эскирган компютерлар ва оргтехника ўрнига янги замонавийларини сотиб олиш;
- ҳудудий бўлинмаларда мижозлар учун қулайликлар яратиш ва моддий техника базасини мустаҳкамлаш.

2.9. Кадрлар сиёсати, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш.

Жамият кадрлар сиёсатига, жумладан ходимларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашга алоҳида эътибор беради. Ушбу йўналишдаги асосий вазифа-яъни мутахассисларнинг мижозларга сифатли хизмат кўрсатиши, ҳамкорлик масалалари бўйича музокараларда муомала маданияти ва активлиги билан Жамиятнинг иш самарадорлигини кўтаришга, рақобатбардошлигига хизмат қилишдир.

Шу мақсадда доимий равишда мутахассислар ва психологларни жалб қилган ҳолда семинарлар, тренинглар ва махсус курслар ўтказиб бориш режалаштирилган.

Бунинг учун кадрлар сиёсати йўналишида қуйидагиларни амалга ошириш мақсадга мувофиқдир:

- Жамиятнинг ташкилий тузилмасини такомиллаштириш ва ислоҳ қилиш;
- Тайёр суғурта мутахассисларини-жалб қилиш;
- моддий ва ижтимоий рағбатлантириш усуллари уйғунлаштирган ҳолда ишчиларни мотивация тизимини доимий равишда такомиллаштириш;
- филиалларнинг ходимлари, шунингдек, суғурта агентлари учун суғуртанинг турли соҳаларида тажрибани ўргатишга йўналтирилган ўқув машғулотларини ташкил етиш;

- ходимлар ротацияси, яъни, Жамият ичидаги горизонтал ва вертикал йўналишдаги ишчилар ҳаракатини амалга ошириш, шунингдек, ходимлар заҳирасини шакллантириш;

- ходимларни даврий аттестациядан ўтказиш;

- олийгоҳларнинг энг иқтидорли битирувчиларини Жамиятга ишга таклиф этиш дастурини жорий этиш.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 4412-сонли “Ўзбекистон Республикасининг суғурта бозорини ислоҳ қилиш ва унинг жадал ривожланишини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорида “Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги мутахассисларни хорижда тайёрлаш ва ватандошлар билан мулоқот қилиш бўйича “Эл-юрт умиди” жамғармаси билан биргаликда суғурта бозори мутахассисларининг хорижий таълим ва бошқа ташкилотларда таълим олиши, малака ошириши ва стажировка ўташи тизимли асосда ташкил этилишини белгиланган тартибда таъминласин” деб кўрсатиб ўтилган.

Кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашда қуйидаги ишларни амалга ошириш режалаштирилган:

- ходимларни шартнома асосида Банк-молия академиясига ёки молия-иқтисодий ёҳуд суғурта йўналиши бўйича олий таълим муассасаларига ўқишга юбориш;

- барча тузилмавий бўлинмаларга суғурта фирибгарлиги ва бошқа қонунбузарлик ҳолатлари тўғрисида ўз вақтида хабар бериш ҳамда ушбу мавзуларда ўқув семинарлар ташкиллаштириш;

- янги ёлланган ишчиларни мослаштириш даврини қисқартириш ва айрим ходимларни ишдан бўшатиш пайтида мумкин бўлган йўқотишларни камайтириш;

2023 йилда кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ҳамда хорижий таълим ва бошқа ташкилотларда таълим олиши, малака ошириши ва стажировка ўташи назарда тутилган.

2.10. Ходимларни ижтимоий ҳимоялаш.

Ижтимоий ҳимоя ходимларнинг фаровонлигини ошириш ва кадрлар салоҳиятини сақлашда муҳим рағбатдир. Жамият юқорида келтирилган мақсадларига эришишда ходимлар роли муҳим ўрин тутди ва шуни инобатга олиб, ходимларни ижтимоий ҳимоя қилиш ва рағбатлантиришга алоҳида эътибор беради.

Ушбу йўналишда, Жамият Коллектив шартномаси бўйича шартларни бажаради, жумладан, Жамият ходимларини ижтимоий қўллаб-қувватлашга қаратилган тасдиқланган тадбирлар режасига мувофиқ тадбирларни ташкил этиш ва ўтказиш учун Касаба уюшмаси кўмитасига тўловлар ўтказиб беради.

Жамият ходимларини рағбатлантириш турлари:

- муҳим вазифалар ва режа кўрсаткичларини бажарганлик учун мукофотлар;

- Жамият маблағларини тежаш, катта фойда келтирган ташаббус (инновацион зоя) учун мукофотлар;

- иш режасини амалга оширишда иштирок этиш ва ҳисса қўшганлик учун мукофотлар;

- қонунда ва Жамиятнинг ички ҳужжатларида назарда тутилган молиявий ёрдам;

- моддий рағбатлантиришнинг бошқа турлари.

III. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

Жамиятнинг ҳақиқий ривожланиши режалаштирилган параметрларга эришишга йўналтирилади. Иқтисодий вазиятда кутилмаган ўзгаришлар юз берганда, Жамиятнинг ҳаракатлари салбий ўзгаришлардан зарарни камайтиришга ёки ижобий ўзгаришлардан максимал даражада фойдаланишга йўналтирилади.

Тақдим этилган Бизнес-режа тайёрланган кундан бошлаб амал қилади. Бизнес-режанинг прогноз қилинган маълумотларига, унинг ижроси бўйича ҳар чорак якуни бўйича ҳисобот натижаларини таҳлил қилиш жараёнида тузатиш киритиш мумкин.

Жамият томонидан олинган натижанинг тахмин қилинган параметрларга мувофиқлиги эҳтимоли, Жамиятнинг устав капиталини кўпайишига, таъминланадиган суғурта тушумларининг салмоғи ва мажбурий суғурта турларини ривожлантириш бўйича давлат томонидан қабул қилинадиган қарорларга, мамлакатимизда иқтисодиётнинг ривожланишига, бозор шароитларига ва бошқа объектив ҳолатларга боғлиқ бўлади.

"Xalq sug'urta" AJнинг 2023 йил учун молиявий режасининг чораклар бўйича тақсимооти

(млн. сўмда)

№	Кўрсаткичлар номи	2023 йил Режаси	01.04.2023 1-чорак	01.07.2023 2-чорак	01.10.2023 3-чорак	01.01.2024 4-чорак
1	Ялпи сугурта мукофоти	60 000,0	11 000,0	17 000,0	17 000,0	15 000,0
1.1.	Тўғридан-тўғри сугурта шартномаси бўйича тушган сугурта мукофотлари	54 000,0	10 000,0	15 000,0	15 000,0	14 000,0
1.2.	Қайта сугурта шартномаси бўйича тушган сугурта мукофотлари	6 000,0	1 000,0	2 000,0	2 000,0	1 000,0
2	Инвестиция фаолиятининг даромади	24 000,0	5 600,0	5 800,0	6 200,0	6 400,0
3	Бошқа даромадлар	3 720,0	470,0	1 260,0	1 600,0	390,0
3.1.	Регрессдан даромад	1 950,0	300,0	600,0	800,0	250,0
3.2.	Қайта сугурталовчиларнинг ИМЗдаги улуши	1 470,0	150,0	600,0	600,0	120,0
3.3.	Қайта сугурталовчиларнинг СХЗЗдаги улуши	150,0	20,0	60,0	50,0	20,0
3.4.	Асосий воситалар ва бошқа активларни сотишдан	150,0	0,0	0,0	150,0	0,0
4	Ялпи даромад (4=1+2+3)	87 720,0	17 070,0	24 060,0	24 800,0	21 790,0
5	Сугурта захираларининг (ўсиш/камаيини)	23 300,0	4 550,0	6 800,0	6 950,0	5 000,0
5.1.	Ишлаб топилмаган мукофот захираси (ИМЗ)	20 100,0	4 200,0	6 000,0	5 800,0	4 100,0
5.2.	Содир бўлган, лекин хабар қилинмаган зарарлар захираси (СХЗЗ)	1 500,0	100,0	300,0	600,0	500,0
5.3.	Хабар қилинган, лекин бартараф этилмаган зарарлар захираси (ХЗЗ)	1 000,0	150,0	250,0	300,0	300,0
5.4.	Барқарорлаштириш захираси	700,0	100,0	250,0	250,0	100,0
6	Сугурта қопламалари	7 000,0	1 000,0	2 000,0	2 000,0	2 000,0
7	Шартномаси бекор бўлган сугурта мукофотларини қайтариш	1 300,0	200,0	400,0	500,0	200,0
8	Қайта сугурта шартномаси бўйича берилган сугурта мукофотлари	2 200,0	500,0	700,0	700,0	300,0
9	Иш хақи фонди	25 490,0	5 420,0	6 830,0	6 780,0	6 460,0
9.1.	Иш хақи (лавозим маоши + устама.)	12 000,0	2 800,0	3 200,0	3 200,0	2 800,0
9.2.	Нативажий мукофотлар	5 000,0	1 000,0	1 500,0	1 500,0	1 000,0
9.3.	Кузатув кенгаши ва тафтиш комиссияси аъзоларига мукофотлар	1 280,0	320,0	320,0	320	320,0
9.4.	Мехнат стажи бўйича устамалар	800,0	200,0	200,0	200,0	200,0
9.5.	Мехнат таътили билан боғлиқ тўловлар	2 600,0	400,0	800,0	900,0	500,0
9.6.	Миллий байрамлар учун моддий рағбатлантириш тўловлари	2 850,0	600,0	750,0	600,0	900,0
9.7.	Қишлоқ хўжалиги махсулотлари харид қилиш учун тўловлар	660,0	0,0	0,0	0	660,0
9.8.	Бошқа тўловлар (кассаллик варақаси тўловлари ва х/к.)	300,0	100,0	60,0	60,0	80,0
10	Сугурта агентлари тўловлари	4 500,0	500,0	1 750,0	1 750,0	500,0
11	Ижтимоий солиқ ((12%) (9+10)*12%)	3 598,8	810,0	1 050,0	891,6	847,2
12	Бино ижараси харажатлари	1 150,0	250,0	280,0	300	320,0
13	Асосий воситалар ва номоддий активлар эскириш харажатлари	1 100,0	250,0	270,0	280	300,0
14	Автотранспорт харажатлари	600,0	120,0	150,0	190,0	140,0
14.1.	Эхтиёт қисмлар ва таъмирлаш харажатлари	95,0	20	20	30	25,0
14.2.	Ёқилғи мойлаш харажатлари	400,0	80	100	120	100,0
14.3.	Техник хизмат кўрсатиш харажатлари	55,0	10	15	20	10,0
14.4.	Шахсий транспорт воситасидан фойдаланганлик учун тўловлар	50,0	10	15	20	5,0
15	Бошқа ташкилотлар томонидан кўрсатилган хизматлар учун тўловлар	850,0	150,0	250,0	250,0	200,0
16	Хизмат сафари харажатлари	150,0	25,0	40,0	40,0	45,0
17	Бошқа харажатлар	3 190,0	695,0	930,0	940,0	625,0
17.1.	Сугурта бланкаларини ҳисобдан чиқариш	150,0	20,0	50,0	50,0	30,0
17.2.	АКТ ни ривожлантириш харажатлари	600,0	100,0	200,0	150,0	150,0
17.3.	Канцелярия ва хўжалик материалларини ҳисобдан чиқариш	300,0	60,0	90,0	100	50,0
17.4.	Сугурталовчилар уюшмасига бадал, Кафолатланган тўлов фондига бадал, Сугурта бозорини ривожлантириш агентлигига бадал, ССПга аъзолик ва бош.бадал	200,0	40,0	60,0	60,0	40,0
17.5.	Сугурта қилдириш харажатлари (Мажбурий)	80,0	15,0	20,0	20,0	25,0
17.6.	Офис жиҳозларига техник хизмат кўрсатиш харажатлари	70,0	10,0	20,0	20	20,0
17.7.	Реклама харажатлари	500,0	150,0	100,0	150	100,0
17.8.	Бошқа харажатлар (ахбор рейтинг, почта, давлат бож, профсоюз, ССП га аъзолик, аудит ва бошқа.) РПМ	400,0	120,0	100,0	100,0	80,0
17.9.	Банк хизмати	440,0	80,0	140,0	140,0	80,0
17.10.	Алоқа хизмати, интернет, ходимларни моддий ва манавий қўллаб-қуватлаш ҳамда бошқа қўзда тутилмаган харажатлар	450,0	100,0	150,0	150	50,0
18	Жами харажатлар (18=5+6+7+8+9+10+11+12+13+14+15+16+17)	74 428,8	14 470,0	21 450,0	21 571,6	16 937,2
19	Солиқ тўлағунга қадар фойда (4-18)	13 291,2	2 600,0	2 610,0	3 228,4	4 852,8
20	Фойда солиғи (19*15%)	2 092,7	390,0	391,5	484,3	826,9
21	Соф фойда (19-20)	11 198,5	2 210,0	2 218,5	2 744,1	4 025,9

"Xalq sug'urta" AJning 2023 yil uchun mo'liyaviy rekasi t'g'risida ma'lumot

№	Kursatkiqlar nomi	2022 йил rekasi	01.01.2023 йил holatiga (Tasvirlash)	2022 йил rekasi		2023 йил rekasi	2022 йил rekasi		2022 йил rekasi	01.01.2023 йil nisbatan farksi
				Summada	Farksi		Summada	Farksi		
1	Yilni sug'urta mukofoti	60 000.0	38 494.1	-21 505.9	-35.8%	60 000.0	0.0	0.0%	Summada	Farksi
1.1	Tug'ridan-tug'ri sug'urta shartnomasi b'yicha tushgan sug'urta mukofotlari	60 000.0	36 841.0	-23 159.0	-38.6%	54 000.0	-6 000.0	-10.0%	21 505.9	55.9%
1.2	Kayta sug'urta shartnomasi b'yicha tushgan sug'urta mukofotlari	0.0	1 653.1	1 653.1	6 000.0	6 000.0	4 346.9	263.0%	17 159.0	46.6%
2	Investitsiya faollashirish daromadlari	23 900.0	19 502.1	-4 397.9	-18.4%	24 000.0	100.0	0.4%	4 497.9	23.1%
3	Bo'shqa daromadlar	4 000.0	2 057.8	-1 942.2	-48.6%	3 720.0	-280.0	-7.0%	1 662.2	80.8%
3.1	Regressdan daromad	2 000.0	1 387.5	-612.5	-30.6%	1 950.0	-50.0	-2.5%	562.5	40.5%
3.2	Kayta sug'urta shartnomasi b'yicha tushgan sug'urta mukofotlari	1 650.0	127.5	-1 522.5	-92.3%	1 470.0	-180.0	-10.9%	1 342.5	1032.9%
3.3	Asosiy vositalar va bo'shqa aktivlarining sotilishi	150.0	542.8	392.8	261.2%	150.0	0.0	0.0%	150.0	0.0%
3.4	Asosiy vositalar va bo'shqa aktivlarining sotilishi	200.0	60 054.0	59 854.0	29 927.0%	150.0	-50.0	-33.3%	-392.8	-72.4%
4	Yil daromad (4=1+2+3)	87 900.0	60 054.0	-27 846.0	-31.7%	87 720.0	-180.0	-0.2%	27 666.0	46.1%
5	Sug'urta zararlarining (yeni/kamayishi)	19 208.0	17 237.7	-1 970.3	-10.3%	23 300.0	4 092.0	21.3%	6 062.3	35.2%
5.1	Yil daromad (4=1+2+3)	16 915.0	14 514.4	-2 400.6	-14.2%	20 100.0	3 185.0	18.8%	5 585.6	38.5%
5.2	Solir bulgan, lekin xabar kelmagan zararlar xirasini (SX33)	512.0	65.0	-447.0	-87.3%	1 500.0	988.0	193.0%	1 435.0	2207.7%
5.3	Xabar kelingan, lekin bartaraf etilmagan zararlar xirasini (X33)	1 068.0	2 141.5	1 073.5	100.5%	1 000.0	-68.0	-6.4%	-1 141.5	-53.3%
5.4	Barkarorlashtirish xirasini	713.0	646.8	-66.2	-9.3%	700.0	-13.0	-1.8%	53.2	8.2%
6	Sug'urta kompaniyalari	8 000.0	4 430.0	-3 570.0	-44.6%	7 000.0	-1 000.0	-12.5%	2 570.0	58.0%
7	Shartnomasi bekor bulgan sug'urta mukofotlarini kaitarish	1 263.0	1 248.0	-15.0	-1.2%	1 300.0	37.0	2.9%	52.0	4.2%
8	Kayta sug'urta shartnomasi b'yicha berilgan sug'urta mukofotlari	3 248.0	154.3	-3 093.7	-95.2%	2 200.0	-1 048.0	-32.3%	2 045.7	1325.8%
9	Yil xasi foyda	24 600.0	15 759.7	-8 840.3	-35.9%	25 490.0	890.0	3.6%	9 730.3	61.7%
9.1	Yil xasi foyda (davomiy masn + ustama.)	10 600.0	9 164.7	-1 435.3	-13.5%	12 000.0	1 400.0	13.2%	2 835.3	30.9%
9.2	Natijaviy mukofotlar	7 000.0	2 270.4	-4 729.6	-67.6%	5 000.0	-2 000.0	-28.6%	2 729.6	120.2%
9.3	Kuzatuv kengashi va tashqi komissiya a'zolariga mukofotlar	550.0	1 031.1	481.1	87.5%	1 280.0	730.0	132.7%	248.9	24.1%
9.4	Mexnat sharti b'yicha ustamalar	1 000.0	-1 000.0	-1 000.0	-100.0%	800.0	-200.0	-20.0%	800.0	0.0%
9.5	Mexnat sharti b'yicha ustamalar	1 750.0	1 601.7	-148.3	-8.5%	2 600.0	850.0	48.6%	998.3	62.3%
9.6	Misliy bayramlar uchun moddiy rag'batlantirish t'ulovalari	2 750.0	1 045.3	-1 704.7	-62.0%	2 850.0	100.0	3.6%	1 804.7	172.6%
9.7	Kishiloq x'ujaligi mahsulotlari xarid qilish uchun t'ulovalar	800.0	483.1	-316.9	-39.6%	660.0	-140.0	-17.5%	176.9	36.6%
9.8	Bo'shqa t'ulovalar (kassalarning yarakasi t'ulovalari va x.k.)	150.0	163.4	13.4	8.9%	300.0	150.0	100.0%	136.6	83.6%
10	Sug'urta agentlari t'ulovalari	7 500.0	2 363.0	-5 137.0	-68.5%	4 500.0	-3 000.0	-40.0%	2 137.0	90.4%
11	Ijtimoiy solik (12%) (9+10*12%)	3 852.0	1 813.5	-2 038.5	-52.9%	3 598.8	-253.2	-6.6%	1 785.3	98.4%
12	Bino ijarasini xarajatlarini	1 250.0	805.8	-444.2	-35.5%	1 150.0	-100.0	-8.0%	344.2	42.7%
13	Asosiy vositalar va moddiy aktivlar xarajatlari	850.0	890.7	40.7	4.8%	1 100.0	250.0	29.4%	209.3	23.5%
14	Avtotransport xarajatlari	600.0	335.2	-264.8	-44.1%	600.0	0.0	0.0%	264.8	79.0%
14.1	Ehtiyot kismalar va tayirlash xarajatlari	95.0	63.7	-31.3	-32.9%	95.0	0.0	0.0%	31.3	49.1%
14.2	Ehtiyot kismalar xarajatlari	400.0	230.6	-169.4	-42.4%	400.0	0.0	0.0%	169.4	73.5%
14.3	Texnik xizmat ko'rsatish xarajatlari	55.0	40.9	-14.1	-25.6%	55.0	0.0	0.0%	14.1	34.5%
14.4	Shaxsiy transport vositalaridan foydalanilganlik uchun t'ulovalar	50.0	-50.0	-50.0	-100.0%	50.0	0.0	0.0%	50.0	0.0%
15	Bo'shqa tashkilotlar tomonidan ko'rsatilgan xizmatlar uchun t'ulovalar	1 000.0	392.4	-607.6	-60.8%	850.0	-150.0	-15.0%	457.6	116.6%
16	Xizmat saflari xarajatlari	170.0	55.1	-114.9	-67.6%	150.0	-20.0	-11.8%	94.9	172.2%
17	Bo'shqa xarajatlari	4 010.0	2 027.2	-1 982.8	-49.4%	3 190.0	-820.0	-20.4%	1 162.8	57.4%
17.1	Sug'urta kompaniyalarini hisobidan chiqarish	300.0	63.2	-236.8	-78.9%	150.0	-150.0	-50.0%	86.8	137.3%
17.2	AKT ni rivojlantirish xarajatlari	800.0	495.9	-304.1	-38.0%	600.0	-200.0	-25.0%	104.1	21.0%
17.3	Kampaniya va x'ujalik materiallarini hisobidan chiqarish	300.0	206.2	-93.8	-31.3%	300.0	0.0	0.0%	93.8	45.5%
17.4	Sug'urta kompaniyalar uchun soliq, kafolatlangan t'ulovalar, Sug'urta kompaniyalarini rivojlantirish agentligiga bado, SSPga a'zolik va bo'shqa bado	160.0	142.8	-17.2	-10.8%	200.0	40.0	25.0%	57.2	40.1%
17.5	Sug'urta kompaniyalar xarajatlari (Makburiy)	80.0	30.1	-49.9	-62.4%	80.0	0.0	0.0%	49.9	165.8%
17.6	Ofis xizmatlari texnik xizmat ko'rsatish xarajatlari	70.0	27.4	-42.6	-60.9%	70.0	0.0	0.0%	42.6	155.5%
17.7	Reklam xarajatlari	800.0	177.5	-622.5	-77.8%	500.0	-300.0	-37.5%	322.5	181.7%
17.8	Bo'shqa xarajatlari (axborot, reyt, po'ta, davlat boji, profso'z, SSP ga a'zolik, audit va bo'shqa) RTPM	400.0	353.4	-46.6	-11.7%	400.0	0.0	0.0%	46.6	13.2%
17.9	Bank xizmati	650.0	183.4	-466.6	-71.8%	440.0	-210.0	-32.3%	256.6	139.9%
17.10	Aloqa xizmati, internet, xodimlarini moddiy va manaviy ko'lab-kuylash xamda bo'shqa k'ulda tuttilmagani	450.0	347.3	-102.7	-22.8%	450.0	0.0	0.0%	102.7	29.6%
18	Jami xarajatlari (18=5+6+7+8+9+10+11+12+13+14+15+16+17)	75 951.0	47 512.6	-28 438.4	-37.4%	74 428.8	-1 522.2	-2.0%	26 916.2	56.7%
19	Solik t'ulovalari kadal foyda (4-18)	11 949.0	12 541.4	592.4	5.0%	13 291.2	1 342.2	11.2%	749.8	6.0%
20	Foyda soligi (19*15%)	1 912.4	1 995.7	83.3	4.4%	2 092.7	180.3	9.4%	97.0	4.9%
21	Sof foyda (19-20)	10 036.7	10 545.7	509.0	5.1%	11 198.5	1 161.8	11.6%	652.8	6.2%

(dini, s'udi)